

Οι αιρέσεις και η παραθρησκεία ως ποιμαντικό πρόβλημα.

Θ' Συνδιάσκεψη εντεταλμένων Ορθόδοξων Εκκλησιών και Ιερών Μητροπόλεων για θέματα αιρέσεων και παραθρησκείας.

Η Θ' Συνδιάσκεψη Εντεταλμένων Ορθόδοξων Εκκλησιών και Ιερών Μητροπόλεων για θέματα Αιρέσεων και Παραθρησκείας (Άγιος Ιωάννης ο Ρώσος, 8-13/10/97) ασχολήθηκε συστηματικά με την γενικότερη απειλή των αιρέσεων και της παραθρησκείας και ειδικότερα με την νεοφανή απειλή της νεο-ειδωλολατρείας, της θεωρίας του κάρμα και της μετενσαρκώσεως, τις σύγχρονες «Ανορθόδοξες Θεραπευτικές Μεθόδους» και την θεωρία της «Νέας Εποχής» περί θεωρήσεως του κόσμου.

Α': ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Επισημάνθηκε η ένταξη αυτών των κινήσεων και ρευμάτων μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο διδασκαλιών της «Νέας Εποχής» και η πλήρης υιοθέτηση του ολιστικού μοντέλου ερμηνείας του κόσμου, έστω και αν μερικές νέο-ειδωλολατρικές ομάδες κάνουν λόγο για πολυθεΐα.

Ερευνήθηκαν και εντοπίστηκαν τα κίνητρα, οι μεθοδεύσεις και οι τρόποι προσηλυτισμού νεαρών κυρίως θυμάτων από τις ομάδες αυτές, και θα μπορούσαν να συνοψισθούν στα ακόλουθα:

α': ΓΕΝΙΚΑ

Παρουσιάζονται ως εναλλακτική λύση στα ποικίλα αδιέξοδα του συγχρόνου ανθρώπου, εκμεταλλεζόμενες και μεγενθύνοντας την απογοήτευσή του από την πολιτική, την οικονομική κρίση, τα κοινωνικά προβλήματα και τον καταναλωτικό τρόπο ζωής.

Προβάλλουν τη μεσσιανική τους αποστολή διαφημίζοντας τα «προϊόντα» τους στην ελκυστική συσκευασία της «διεύρυνσης της συνείδησης», της αφυπνίσεως και ενεργοποιήσεως «αποκρούφων απεριορίστων δυνάμεων» μέσα στον άνθρωπο, της «πολιτιστικής επανάστασης», της «απόλυτης γνώσης» κ.α.

Η «Θετική Σκέψη», η «δύναμη της συνείδησης», η «αυτοπραγμάτωση» είναι προτάσεις των ποικιλώνυμων ομάδων που εκπροσωπούν την τάση της «Νέας Εποχής» και του Αποκρυφισμού γενικότερα.

Πολλές από τις ομάδες αυτές παρουσιάζονται με προσωπείο επιστημονικό, φιλοσοφικό, ψυχαγωγικό, ιατρικό κ. α. κι όμως ο χαρακτήρας τους είναι καθαρά θρησκευτικός. Προς εξουδετέρωση δε της ποιμαντικής της Εκκλησίας αλλάσσουν συνεχώς επωνυμίες.

Με ιδιαίτερη ανησυχία μελετήθηκε το πρόβλημα της ποιμαντικής αντιμετώπισης της τηλεοπτικής και δια του ταχυδρομείου μαντείας. Πολλοί τηλεοπτικοί σταθμοί λειτουργούν ως μαντεία στο ρόλο «Πυθίας». Ετονίσθη ότι η Αστρολογία με όλες τις μορφές της και η πολυώνυμη Μαντεία και Μαγεία είναι απολύτως ασυμβίβαστες με την Ορθόδοξη Πίστη.

Η Συνδιάσκεψη μελέτησε την επίθεση του αποκρυφισμού και την διάδοση Νεοεποχίτικων ιδεών και αντιλήψεων στην παιδική και νεανική ψυχή. Ιδιαίτερος οι Εντεταλμένοι ανησυχούν, διότι παιδικά παιχνίδια, παιδική και νεανική φιλολογία, «εικονογραφημένα κόμικς», μουσική, videogames, και τηλεοπτικές εκπομπές διαδίδουν ασυμβίβαστες με την Ορθόδοξη Πίστη ιδέες και πρακτικές επιφέροντας επικίνδυνες ψυχικές αλλοιώσεις.

Η Συνδιάσκεψη διαπίστωσε ότι πολλές νεοφανείς αιρέσεις και παραθρησκευτικές ομάδες εξαπολύουν συστηματικά μηνύσεις ή απειλές μηνύσεων εναντίον των εναντίον των Εντεταλμένων των Εκκλησιών, των Ιερών Μητροπόλεων και των λαϊκών συνεργατών τους (όπως π.χ. συνασπισμός αιρέσεων στην Ρωσία εναντίον της Ορθοδόξου Εκκλησίας και των Εντεταλμένων της) Για το λόγο αυτό χρειάζεται απαραίτητως η Νομική και Ηθική κάλυψη των Εντεταλμένων από μέρους των Εκκλησιών τους.

β': «ΑΝΟΡΘΟΔΟΞΕΣ» ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Πάρα πολλές Αποκρυφιστικές και Παραθρησκευτικές ομάδες εμπλέκουν με ένα πολύ επικίνδυνο τρόπο μέσα στις διδασκαλίες τους και θέματα που αφορούν στην υγεία.

Βασική διδασκαλία των ομάδων αυτών είναι η «ολιστική θεώρηση του κόσμου». Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή υπάρχει ένας απρόσωπος θεός, ο οποίος είναι μια παγκόσμια δύναμη ή ενέργεια που ταυτίζεται με το σύμπαν. Τα πάντα είναι εκδήλωση αυτής της απόλυτης ενέργειας. Δεν υπάρχει διάκριση ουσίας ανάμεσα στον Θεό και τον άνθρωπο ο Θεός δεν υπάρχει έξω από τον άνθρωπο.

Με βάση αυτή τη θεώρηση οι αποκρυφιστές διδάσκουν ότι ο άνθρωπος, ανακαλύπτοντας τον «Θεό-Εαυτό» του και ενεργοποιώντας τις απόκρυφες δυνάμεις που κρύβει μέσα του, μπορεί να αυτοθεραπεύεται.

Οι «ανορθόδοξες (κατά τον Ιατρικό Σύλλογο Αθηνών) θεραπευτικές μέθοδοι γνωστότερες ευρύτερα ως εναλλακτικές θεραπείες, επαναφέρουν τον γιατρό - μάγο στην σύγχρονη κοινωνία .

Τα τελευταία χρόνια οι αποκρυφιστικές και παραθρησκευτικές ομάδες χρησιμοποιούν τις «ανορθόδοξες θεραπευτικές μεθόδους» και άλλες αποκρυφιστικές τεχνικές για να εξαπλώσουν τις δοξασίες τους μέσω αρθρογράφων-δημοσιογράφων σε εφημερίδες και περιοδικά, ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς, προμηθευτές δι' αλληλογραφίας, καταστήματα υγιεινής διατροφής, δια θεραπευτικών «θρησκευτικών» πρακτικών, βοτανολογίας, ομοιοπαθητικής, ψυχοθεραπευτικής κ.α.

Οι πλείστες από τις μεθόδους και τεχνικές αυτές θεμελιώνονται σε ασυμβίβαστη με την Ορθόδοξη πίστη και ζωή κοσμοθεωριακή τοποθέτηση και εμπλέκουν μέσα στις διαδικασίες τους τον ανατολικό μυστικισμό, την μαγεία - σαμανισμό και τις αντιχριστιανικές αντιλήψεις της «Νέας Εποχής».

γ': ΝΕΟ - ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Οι νεο-ειδωλολατρικές ομάδες μονοπωλούν και καπηλεύονται την Ελληνική εθνική συνείδηση, αυτοχαρακτηριζόμενες ως «τελευταία σανίδα σωτηρίας για την πλήρη αναβίωση του Αρχαίου Ελληνικού Μεγαλείου», κάτι το οποίο - κατά τις «Νεοεποχίτικες» αντιλήψεις τους αποτελεί «Συμπαντική ανάγκη». Το ίδιο συμβαίνει και στους άλλους Ορθόδοξους λαούς.

Διαστρέφουν την Εκκλησιαστική ιστορία και παρερμηνεύουν τον ρόλο της Εκκλησίας στην πορεία του Ελληνικού έθνους, χαρακτηρίζοντας την Ορθοδοξία ως «ξενόφερτη εβραϊκή θρησκεία» και τους λειτουργούς της ως «εβραιοδολους ρασοφόρους», που βασικά ευθύνονται για τα «σκοτάδια» του σημερινού πολιτισμού. Επαγγέλλονται την αναβίωση της αρχαιοελληνικής «Πόλης» ως πανάκεια για όλα τα κοινωνικά προβλήματα, θεωρώντας την ως την μόνη σωτηρία «κραυγή αληθείας» και ως τον «ομφαλό της γης», στον οποίο θα ενοποιηθεί όλος ο κόσμος.

δ': ΚΑΡΜΑ ΚΑΙ ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗ

Η δοξασία του κάρμα και της μετενσαρκώσεως προβάλλεται έντονα από την παραθρησκεία ως μοναδική πρόταση για την ερμηνεία και την υπέρβαση των προβλημάτων της ζωής. Αντί όμως να ξεπεραστούν, δημιουργείται ένα πλήθος άλλων προβλημάτων στον άνθρωπο και την κοινωνία.

Η αντιχριστιανική αυτή δοξασία, ή οποία είναι πίστη θρησκευτικής τάξεως και όχι νόμος, υποστηρίζει ότι τα πάντα στον κόσμο αυτόν ρυθμίζονται με βάση έναν τυφλό και αμείλικτο νόμο, αυτόν του κάρμα. Κάθε πράξη σημαίνει συσσώρευση κάρμα πού προκαθορίζει το πως θα ζήσει κανείς στην επόμενη δήθεν ζωή του.

Η δοξασία αυτή ανατρέπει την περί θεού ανθρώπου και κόσμου χριστιανική αντίληψη, διότι θεμελιώνεται στον απόλυτο πανθεϊστικό μονισμό και στην κοσμοθεωριακή αντίληψη των ανατολικών θρησκειών και του αποκρυφισμού, ακυρώνει την χριστιανική αντίληψη περί ελευθερίας, ευθύνης, μοναδικότητας του προσώπου, δικαιοσύνης και θεσμών κοινωνικής προνοίας. Οδηγεί σε αφόρητη υποτίμηση του ανθρωπίνου σώματος, προσώπου και ζωής και καταδικάζει τον άνθρωπο σε απόλυτη μοναξιά.

Στο Ευαγγέλιο της εν Χριστώ σωτηρίας αντιπαρατίθεται το εωσφορικό ευαγγέλιο της αυτοσωτηρίας. Απορρίπτεται ή σταύρωση και ανάσταση του Χριστού, ή προσδοκία της δικής μας αναστάσεως, κρίσεως και αιωνίου ζωής.

Β':ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Κατόπιν αυτών η Συνδιάσκεψη μελέτησε τα ποιμαντικά προβλήματα που δημιουργούνται από τις νεοφανείς προκλήσεις της παραθρησκείας και της νεοειδωλολατρίας, και κατέληξε στις εξής προτάσεις για προληπτική και θεραπευτική ποιμαντική δράση:

Προτείνεται κατ' αρχήν προσεκτική - εκ μέρους των ποιμένων - μελέτη των δοξασιών αυτών των ομάδων, των ειδικότερων μεθόδων προσηλυτισμού εκάστης και των ποικίλων ψυχοσωματικών αλλοιώσεων που επιφέρουν στα θύματά τους .

Επίσης προτείνεται η έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των πιστών για τις παγίδες και τα προσωπεία, κάτω από τα οποία δρουν οι εν λόγω ομάδες, με ιδιαίτερο τονισμό στις συνέπειες της εξαρτήσεως από τα ψυχοναρκωτικά.

Επιβάλλεται η σαφής οριοθέτηση της Ορθοδόξου Πίστεως, ώστε να καταδεικνύεται το ασυμβίβαστο του να είναι κανείς Ορθόδοξος Χριστιανός και συγχρόνως οπαδός των ως άνω λατρειών. Και τούτο διότι, εκτός από την σύγχυση που δημιουργείται στο Ορθόδοξο πλήρωμα και την αλλοίωση του Ορθοδόξου φρονήματος, υπάρχουν και περιπτώσεις, όπου παρίστανται ως ανάδοχοι μέλη ασυμβίβαστων προς την Ορθόδοξη Πίστη ή συνάπτονται γάμοι με μέλη παραχριστιανικών ή εξωχριστιανικών ομάδων ή ακόμη τελούνται κηδείες τέτοιων ατόμων, γεγονός που οφείλεται στην άγνοια εφημερίων και χριστεπώνυμου πληρώματος.

Προτείνεται η ενθάρρυνση της εκ μέρους των πιστών απροκατάληπτης μελέτης της ιστορίας του έθνους μας και γενικότερα της παγκοσμίου ιστορίας, με σκοπό την αντικειμενική γνώση των συνεπειών της παρουσίας του Χριστού και της Εκκλησίας Του μέσα στην ανθρώπινη ιστορία.

Όλα τα παραπάνω θα λειτουργούν αποδοτικά, μόνον εφ' όσον εντάσσονται στην πρωταρχικής σημασίας υγιά οργάνωση της ενορίας, η οποία αποτελεί το κέντρο της εκκλησιαστικής ζωής, της διαπροσωπικής κοινωνίας των πιστών και της εν Χριστώ ανακεφαλαιώσεως όλης της κτίσεως. Αυτή αποτελεί την μοναδική απάντηση της Εκκλησίας στις μεσσιανικές επαγγελίες των νεοειδωλολατρών για την αναβίωση της αρχαιοελληνικής «Πόλης».

Η ποιμαντική της Εκκλησίας για την αντιμετώπιση της προκλήσεως της παραθρησκείας και των νεοφανών αιρέσεων, αναπτυσσομένη μέσα στην ενορία, έχει να προτείνει την χαρά της πίστεως, της εν Χριστώ ζωής, της προσευχής και της ομολογίας.

Θεωρείται ως απαραίτητη η στενή συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών μεταξύ των Ορθοδόξων Εκκλησιών, δεδομένου ότι «οι νεοφανεείς αιρέσεις δρουν μέσα σ' ένα πλαίσιο διασυνοριακού δικτύου»(Ψήφισμα Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 29^{ης} Φεβρουαρίου1996).

Για την Θ' Συνδιάσκεψη Εντεταλμένων Ορθοδόξων Εκκλησιών και Ιερών
Μητροπόλεων

Ο Επίτιμος Πρόεδρος

Ο Μητροπολίτης Χαλκίδος, Ιστιαίας και Βορείων Σποράδων Χρυσόστομος.

Οι Εντεταλμένοι των Ορθοδόξων Εκκλησιών:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ : Ο Νικοπόλεως και Πρεβέζης Μελέτιος, Ο
Κυδωνίας και Αποκορώνου Ειρηναίος
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ: Ο Λεοντοπόλεως Διονύσιος
ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ : Αρχιμ. Χριστόφορος Μούσα
ΡΩΣΙΑΣ : Prof. Alexander Dvorkin Mrs. Elena Speranskaya
ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ : Διάκονος Georghe Istodor
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ : Ο Νευροκοπίου Ναθαναήλ
ΚΥΠΡΟΥ : Αρχιμ. Χριστόφορος Τσιάκκας
ΕΛΛΑΔΟΣ : Πρωτοπρ. Κυριακός Τσουρός
ΠΟΛΩΝΙΑΣ : Ηγούμενος Βαρσανούφιος Doroszkiewicz
ΤΣΕΧΙΑΣ και ΣΛΟΒΑΚΙΑΣ : Ο Ουλομούουτς Χριστόφορος
ΦΙΛΑΝΔΙΑΣ : Rrof. Royhonen Hannu